

Monumentnummer*: 521294

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82650/99

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Vught	Vught	Noord-Brabant		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Vught	C			2605

Omschrijving**

Inleiding

Het voormalige broederKLOOSTER van de psychiatrische inrichting "Huize Voorburg" was gelegen aan de oostelijke zijde van het in 1984 gesloopte hoofdgebouw. Het broederklooster was -net als het zusterklooster- via een gang met dit hoofdgebouw verbonden. Het klooster werd in ca. 1930 gebouwd naar een ontwerp van de architect van de Bossche Godshuizen, J.J. van Dillen en vertoont elementen van de late Amsterdamse School. De doorgang tussen de zuidelijke en de westelijke vleugel van het gebouw is afgesloten, ten behoeve van de huisvesting van twee gescheiden afdelingen van het psychiatrische ziekenhuis. Inwendig hebben zich in de loop van de tijd ook enige wijzigingen voorgedaan: zo is een gedeelte van de kamers vergroot en is de westelijke vleugel voorzien van verlaagde plafonds. In de kapel is een extra verdieping aangebracht.

Omschrijving

Het klooster heeft een globaal L-vormige plattegrond, met aansluitend op de noordzijde een kapel. Het gebouw telt tweebouwlagen onder een overstekend samengesteld zadeldak met bakgoot, gedekt met verbeterde Hollandse pannen. Op de west- en oostzijde diverse eenlaags aanbouwen onder zadel- en schilddak. De muren zijn opgetrokken in licht gesinterde baksteen met betonnen deelzuiltjes, luifels en sierelementen.

De zuidelijke vleugel van het hoofdgebouw toont een driedelige, etrapte opbouw: links een vooruitspringend hoog bouwdeel, waarin de vestibule en het trappenhuis, direct rechts hiervan een lager tweelaags gedeelte, waarin kamers voor de broeders waren ondergebracht en geheel rechts een vooruitspringende eenlaags aanbouw onder hoog zadeldak.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In de meest linkse partij -eveneens onder hoog zadeldak- ligt de ingangspartij in de voorgevel achter een laag bakstenen muurtje, waarachter een lage trap naar de hoofdingang van het klooster. Dubbele houten deur met twee kleine vierkante ramen. Links van de deur een betonnen brievenbus in Amsterdamse Schoolvormgeving. Boven de ingang een betonnen luifel, waarboven drie hoge spleetvensters met glas-in-lood ter hoogte van het trappenhuis. Links van de ingangspartij een viertal kleine vierkante raampjes onder de dakrand. In de westelijke kopgevel van de zuidvleugel op de begane grond een overhoeks geplaatst venster. Op de bovenverdieping geheel rechts een vijftal gekoppelde spleetvensters. Ter hoogte van de zolder twee kleine vierkante vensters. In de lagere gevelpartij rechts van de ingang op de begane grond rechthoekige vensters met kleine roedenverdeling. Bovenlichten met kleine horizontale klampaampjes. Op de bovenverdieping ligt de gevel voor de broederkamers enigszins terug en wordt voorafgegaan door loggia's met balkons. Links in deze loggia's een blokvormig betonnen bloembakje. De kamers op de bovenverdieping hebben rechts een balkondeur, links hiervan twee kleine vierkante vensters. De eenlaags aanbouw geheel rechts heeft een reeks dicht op elkaar aansluitende rechtgesloten vensters onder het dakoverstek. Dit hoge dak overlapt ter hoogte van de begane grond gedeeltelijk -over de breedte van de meest rechtse travee- de tweelaags middenpartij van de zuidvleugel.

In de oostelijke gevel van de zuidvleugel een ingangspartij, bestaand uit een dubbele houten deur met hoge ramen, zij- en bovenlichten, bereikbaar via een laag bakstenen trapje.

De noordelijke gevel van de zuidvleugel op de begane grond brede vierdelige vensters met kleine horizontale roedenverdeling in de buitenste ramen. Op de eerste verdieping vierkante vensters, waarin ramen met zij- en bovenlicht.

De westvleugel van het klooster heeft t.p.v. de broederkamers vierkante vensters, waarin ramen met zij- en bovenlicht. Haaks op de westelijke gevel een drietal langgerekte eenlaags aanbouwen onder zadeldak. De middelste van deze drie is iets hoger en breder dan de overige twee aanbouwen. In de meest linkse aanbouw bevindt zich de ingang naar de westvleugel in een portaal met rondboog. Boven deze aanbouw een serie kleine vierkante vensters. Vanaf de kopgevel van de middelste aanbouw tot circa 6 meter rechts van de meest rechtse aanbouw loopt een bakstenen muur: tussen de twee aanbouwen ontstaat hierdoor een binnenhofje, bereikbaar via een rondboogpoort in de bakstenen muur. De muren rondom het binnenhofje worden geleed door bakstenen penanten, bekroond door een cementen bolvormig ornament. In de muurvlakken hiertussen per drie gekoppelde hoge spleetvensters.

In de oostelijke gevel is de vensterindeling identiek aan de noordelijke gevel van de zuidvleugel. Iets links van het midden een eenlaags aanbouw onder overstekend plat dak voor de recreatiezaal. Hierin rechthoekige vensters met tweedelig bovenlicht, waarin links kleine horizontale klampaampjes. Tussen deze vensters penanten. Boven het dakoverstek is een lichtbeuk aangebracht, met afwisselend kleine vierkante vensters en bredere rechthoekige vensters met horizontale roedenverdeling.

Aan de noordelijke zijde van het kloostercomplex een eenbeukige kapel met hoog zadeldak. Hierin zijn later dakvensters aangebracht. Boven het koor een lantaarntoren onder zadeldak. Aan weerszijden van het koor eenlaags nevenruimten onder lessenaarsdak. Boven het dak van de kapel is aan de westzijde een klokkestoel met klok aangebracht. De zuidelijke en noordelijke gevel van de kapel worden geleed door steunberen, waartussen per drie gekoppelde recht gesloten spleetvensters. Ook de zijgevels van de lantaarntoren zijn voorzien van per drie gekoppelde hoge spleetvensters met glas-in-lood.

De westelijke vleugel van het voormalige klooster heeft verlaagde plafonds, de binnenmuren zijn gewit en de dispositie van de vertrekken op de bovenverdieping is veranderd. In de voormalige refter, ondergebracht in de middelste aanbouw aan de westzijde van het klooster, is de interne geleiding door middel van lancetboogvormige scheidbogen nog zichtbaar. De zuidvleugel is minder ingrijpend

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gewijzigd. Hier zijn onder meer van belang het trappenhuis met een grote hardstenen trap, aan de zijkant bekleed met geglazuurde stenen. IJzeren balustrade met een verstrakte Amsterdamse School-detaillering.

Verder vinden we in beide vleugels nog de oorspronkelijke tegelvloeren, muren in schoon metselwerk (in de westelijke vleugel recentelijk gewit) en glas-in-loodramen in diverse vertrekken. De inwendige ruimte van de kapel is sterk gewijzigd door de plaatsing van een verlaagd plafond. Hieronder zijn nog gedeeltes van de scheibogen zichtbaar.

Waardering

Het broederklooster, behorend bij het complex van de psychiatrische inrichting "Huize Voorburg" is van algemeen belang. Het klooster bezit cultuurhistorische waarde als uitdrukking van sociaal-economische en geestelijke ontwikkelingen: het illustreert de opbloei van het gestichtswezen in de tweede helft van de negentiende eeuw. Voorts is het broederklooster van belang als illustratie van een typologische ontwikkeling: als onderdeel van het complex van "Huize Voorburg" vormt het een illustratief voorbeeld van de grote psychiatrische inrichtingen, die in de tweede helft van de negentiende eeuw door katholieke instellingen werden opgericht. Tevens is het gebouw een goed voorbeeld van een middelgroot broederklooster. Het object bezit architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een klooster in een verstrakte Amsterdamse School-stijl en door hierbij behorende, bijzondere ornamentiek. Voorts is het klooster van belang vanwege de plaats die het inneemt in het werk van J.J. van Dillen, die als architect van de Bossche Godshuizen een groot aantal ziekenhuizen, inrichtings- en kloostergebouwen in 's-Hertogenbosch en omgeving ontwierp. Het broederklooster bezit ensemblewaarde als essentieel onderdeel van een groter geheel, dat cultuurhistorisch van nationaal belang is. Tot slot is het broederklooster van belang vanwege functionele en typologische zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Klooster, kloosteronderd

Functie

Woonhuis

Klooster

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument